

PROJEKT

**UCHWAŁA NR .../.../26
RADY GMINY WOJCIECHÓW
z dnia 2026 r.**

**w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie
Wojciechów na lata 2026–2028”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49), Rada Gminy Wojciechów uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Wojciechów na lata 2026–2028”, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wojciechów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Sławomir Chudzik

1997年12月10日
 1997年12月10日
 1997年12月10日

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Wojciechów na lata 2026–2028

1. Wstęp i cel

Program określa kierunki działań Gminy Wojciechów wobec rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Jego głównym celem jest wspieranie rodzin w taki sposób, aby mogły one samodzielnie wypełniać swoje funkcje opiekuńcze i wychowawcze oraz zapewniać dzieciom bezpieczne i sprzyjające rozwojowi środowisko życia.

2. Podstawa prawna

Podstawą opracowania programu jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada na gminy obowiązek przyjmowania trzyletnich programów w tym obszarze. Program realizuje także przepisy ustawy o pomocy społecznej, jak również wpisuje się w założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wojciechów na lata 2023–2030.

3. Diagnoza

W gminie Wojciechów występują rodziny borykające się z trudnościami wychowawczymi, problemami ekonomicznymi i społecznymi, a także kryzysami związanymi z uzależnieniami lub chorobą. Wsparcie kierowane jest przede wszystkim do rodzin, które mają trudności w sprawowaniu opieki nad dziećmi, w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.

Dane sprawozdawcze wskazują na systematyczny wzrost liczby rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. W 2023 roku pomocą objęto 9 rodzin, w 2024 roku – 12 rodzin, a w 2025 roku – 16 rodzin. Tendencja ta pokazuje, że z jednej strony skuteczniej rozpoznawane są potrzeby rodzin i kierowane są one do odpowiednich form pomocy, a z drugiej strony może to oznaczać narastanie trudności wychowawczych w części środowisk. Wskazuje to na konieczność umacniania roli asystentów rodziny jako podstawowego narzędzia pracy z rodzinami w gminie.

Obecnie w pieczy zastępczej przebywa 8 dzieci z gminy Wojciechów i liczba ta wykazuje tendencję wzrostową. Zjawisko to wymaga szczególnej uwagi i działań zapobiegawczych, ponieważ każda sytuacja umieszczenia dziecka poza rodziną naturalną wiąże się z poważnymi konsekwencjami wychowawczymi i emocjonalnymi zarówno dla dziecka, jak i dla całej rodziny.

Wspieranie rodziny ma również istotne znaczenie w zapobieganiu przemocy domowej. Wczesne rozpoznawanie problemów wychowawczych, zapewnienie wsparcia psychologicznego i pedagogicznego oraz bieżący kontakt z rodziną pozwalają ograniczyć ryzyko eskalacji konfliktów i stosowania przemocy wobec dzieci lub innych członków rodziny.

W gminie Wojciechów występują także rodziny wykazujące tendencję do bezradności opiekuńczo-wychowawczej. Wymaga to ich stałego monitorowania i oceny, czy nie rozwijają one syndromu wyuczonej bezradności. Taki stan mógłby prowadzić do znaczących zaniedbań opiekuńczych i wychowawczych, a w konsekwencji do konieczności podejmowania działań interwencyjnych oraz organizowania wsparcia w ramach systemu pieczy zastępczej.

Na terenie gminy Wojciechów główny ciężar realizacji zadań spoczywa przede wszystkim na asystentach rodziny, pracownikach pomocy społecznej oraz instytucjach współpracujących.

4. Cel główny i cele operacyjne

Cel główny: Wzmocnienie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i ograniczenie konieczności kierowania dzieci do pieczy zastępczej.

Cele operacyjne obejmują:

- 1) wczesne rozpoznawanie problemów rodzin i kierowanie ich do odpowiednich form wsparcia;
- 2) rozwijanie asystentury rodziny jako podstawowego narzędzia pracy z rodzinami;
- 3) zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego i interwencji kryzysowej;
- 4) wzmocnienie współpracy instytucji działających na rzecz rodzin;
- 5) stałe podnoszenie jakości pracy służb i specjalistów zajmujących się wspieraniem rodzin;
- 6) prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych o charakterze profilaktycznym.

5. Zadania

Realizacja programu koncentruje się na czterech głównych obszarach działań: pracy z rodziną, profilaktyce informacyjno-edukacyjnej, zapewnieniu specjalistycznego wsparcia oraz współpracy międzyinstytucjonalnej.

5.1. Praca z rodziną

Rodziny wymagające wsparcia będą obejmowane pracą asystenta rodziny. Działania asystenta polegają na towarzyszeniu rodzinie w przezwyciężaniu trudności, wskazywaniu możliwych rozwiązań problemów oraz wzmacnianiu umiejętności wychowawczych i społecznych rodziców.

5.2. Profilaktyka informacyjno-edukacyjna

Ważnym elementem wspierania rodzin będą działania o charakterze profilaktycznym, prowadzone głównie poprzez upowszechnianie wiedzy i kształtowanie postaw wychowawczych. Gmina będzie organizować i wspierać kampanie informacyjno-edukacyjne, spotkania i prelekcje w szkołach oraz akcje skierowane do mieszkańców, których celem będzie podnoszenie świadomości na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny, wychowania dzieci i zapobiegania przemocy domowej.

5.3. Wsparcie specjalistyczne

Rodziny będą mogły korzystać z poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i socjalnego, a w sytuacjach nagłych – z interwencji kryzysowej. Poradnictwo będzie udzielane w zależności od zdiagnozowanych problemów rodziny oraz od możliwości organizacyjnych i finansowych gminy. Celem tych działań jest ochrona dzieci, poprawa funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie pogłębianiu się trudności.

5.4. Współpraca instytucjonalna

Działania na rzecz rodzin będą realizowane w ścisłej współpracy różnych instytucji – oświaty, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, Policji, sądu i organizacji pozarządowych. Kluczowe znaczenie będzie miała wymiana informacji, wspólne planowanie pomocy i monitorowanie sytuacji rodzin.

6. Wskaźniki monitoringu:

- 1) liczba rodzin objętych asystenturą w danym roku;
- 2) odsetek rodzin, w których osiągnięto cele pracy z rodziną;
- 3) liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego;
- 4) liczba uczestników działań informacyjno-edukacyjnych;
- 5) liczba spotkań i działań podejmowanych wspólnie przez instytucje;
- 6) liczba dzieci kierowanych do pieczy zastępczej.

7. Realizacja, odpowiedzialność i finansowanie

Głównym realizatorem programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojciechowie. W realizację zadań zaangażowani są asystenci rodziny, pracownicy pomocy społecznej, szkoły, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, podmioty ochrony zdrowia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wojciechowie, Urząd Gminy Wojciechów, kuratorzy sądowi, Policja oraz organizacje pozarządowe.

Program finansowany będzie ze środków własnych gminy oraz możliwych do pozyskania środków zewnętrznych: dotacji Wojewody, programów resortowych i funduszy europejskich.

8. Monitoring, sprawozdawczość i ewaluacja

Realizacja programu będzie systematycznie monitorowana poprzez gromadzenie danych dotyczących ustalonych wskaźników. Raporty roczne będą przedstawiane Wójtowi, a następnie Radzie Gminy Wojciechów. W 2028 roku przeprowadzona zostanie ewaluacja końcowa, której wyniki posłużą do przygotowania następnej edycji programu.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny. Programy te stanowią podstawowy dokument planistyczny, który wyznacza kierunki działań w obszarze pomocy rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz działań zapobiegających umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.

Przedłożony „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Wojciechów na lata 2026–2028” został opracowany na podstawie obowiązujących przepisów prawa i w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej.

Program wyznacza cele i zadania ukierunkowane na wzmocnienie rodzin, tak aby mogły one samodzielnie wypełniać funkcje opiekuńczo-wychowawcze i ograniczać konieczność umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.

Dokument określa również wskaźniki monitoringu, tryb sprawozdawczości oraz ewaluacji końcowej w 2028 r., a także wskazuje źródła finansowania.

Przedłożony program jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawą o pomocy społecznej oraz ustawą o samorządzie gminnym. Jest także spójny ze „Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wojciechów na lata 2023–2030”.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Wojciechów na lata 2026–2028” jest zasadne i konieczne dla prawidłowej realizacji zadań własnych gminy w obszarze wspierania rodzin.

